

היסטוריה לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
ענה על שאלה אחת מכל פרק.

פרק ראשון	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק שני	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק שלישי	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק רביעי	—	(25x1)	—	25	נקודות
סה"כ	—			100	נקודות

שים לב: תלמידים שאושר להם מבחן מותאם יענו על שלוש שאלות:

שאלה אחת מפרק ראשון או מפרק שני, שאלה אחת מפרק שלישי ושאלה אחת מפרק רביעי.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (25 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים – ראשית הדרך עד 1920

ענה על אחת מן השאלות 1-3.

1. הלאומיות

- א. הצג שתי מטרות של התנועות הלאומיות באירופה במאה ה-19. (10 נקודות)
- ב. הסבר את ההשפעה של תנועת ההשכלה על הצמיחה של התנועות הלאומיות באירופה, והצג את ההשפעה של אירוע היסטורי אחד על צמיחה זו. (15 נקודות)

2. הרצל והתנועה הציונית

- א. הצג את המטרה של התנועה הציונית על פי תוכנית בזל, והסבר מהו ההבדל העיקרי בין תוכנית בזל לתוכנית אוגנדה. (13 נקודות)
- ב. מהו "צ'רטר"? תאר שתי פעולות שעשה הרצל כדי לקדם את קבלת הצ'רטר על ארץ-ישראל. (12 נקודות)

3. העלייה לארץ-ישראל בשנים 1882-1914

- א. הסבר שלוש סיבות לעלייה לארץ-ישראל בשנים 1882-1914. (12 נקודות)
- ב. העולים בשנים אלה פעלו בתחומי ההתיישבות, התרבות והביטחון. הצג את הפעילות של העולים באחד מן התחומים האלה, והסבר את חשיבותה לציונות. (13 נקודות)

פרק שני (25 נקודות)

**תקופה שנייה: בין שתי מלחמות העולם (1920-1939), היישוב היהודי בארץ-ישראל
בימי מלחמת העולם השנייה**

ענה על אחת מן השאלות 4-6.

4. "14 הנקודות של וילסון" והשינויים המדיניים לאחר מלחמת העולם הראשונה

- א. הצג שלושה סעיפים ממסמך "14 הנקודות של וילסון". (12 נקודות)
- ב. מי היו המעצמות שהפסידו במלחמת העולם הראשונה? הצג שני שינויים שחלו לאחר המלחמה: אחד במפה המדינית של אירופה ואחד במפה המדינית של המזרח התיכון. (13 נקודות)

5. היישוב היהודי בארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם

- א. הצג את המאפיינים של שתי צורות התיישבות חדשות שהוקמו בארץ-ישראל בתקופה זו. (13 נקודות)
- ב. הצג את ההישגים של היישוב היהודי בשנות השלושים של המאה ה-20 בתחום התרבות ובתחום הכלכלה. (12 נקודות)

6. יהודים, ערבים ובריטים בשנות השלושים בארץ-ישראל

- א. הסבר שתי סיבות להתגברות המתח בין היהודים ובין הערבים בארץ-ישראל בשנות השלושים, והצג אחד מן הביטויים של מתח זה. (13 נקודות)
- ב. הצג את סעיפי "הספר הלבן" השלישי, והסבר מדוע התנגד היישוב היהודי בארץ-ישראל לספר זה. (12 נקודות)

פרק שלישי (25 נקודות)

תקופה שלישית: המשטר הטוטליטרי, הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מן השאלות 7-10.

7. גרמניה — מדמוקרטיה למשטר הנאצי

- א. הצג אחד מן הצעדים האלה: שרפת הרייכסטג אנ ליל הסכינים הארוכות, והסבר כיצד צעד זה קידם את המעבר של גרמניה מדמוקרטיה למשטר נאצי. (12 נקודות)
- ב. הסבר את עקרון האנטישמיות באידאולוגיה הנאצית, והצג שני צעדים שנקט השלטון הנאצי בגרמניה לקידום עיקרון זה עד פרוץ מלחמת העולם השנייה. (13 נקודות)

8. הגטאות

- א. תאר שני תפקידים שהטילו הנאצים על היודנראט בגטאות, והצג דרך פיקוח אחת נוספת (מלבד היודנראט) על הגטאות. (12 נקודות)
- ב. הצג שלושה קשיים של היהודים בגטאות, והסבר כיצד עזר רעיון "קידוש החיים" להתמודדות עם קשיי החיים בגטאות. (13 נקודות)

9. "הפתרון הסופי"

- א. מה היה השינוי במדיניות של גרמניה כלפי היהודים עם פלישתה לברית המועצות? הסבר שניים מן הגורמים לשינוי זה. (12 נקודות)
- ב. הסבר שני גורמים שהשפיעו על תושבים לא יהודים לשתף פעולה עם הנאצים, ושני גורמים שהשפיעו על תושבים לא יהודים לעזור ליהודים בזמן "הפתרון הסופי". (13 נקודות)

10. המרד בגטאות

- א. מדוע פרצו מרידות בגטאות החל מ־1942? הסבר שני מטרות של המורדים. (12 נקודות)
- ב. הצג שני קשיים בארגון של המרד בגטאות. הסבר את הייחוד של מרד גטו ורשה. (13 נקודות)

פרק רביעי (25 נקודות)

תקופה רביעית: בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

ענה על אחת מן השאלות 11-14.

11. שאלת ארץ-ישראל באו"ם

- א. הסבר שתי סיבות שהשפיעו על בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לדיון באו"ם: סיבה אחת שקשורה ליישוב היהודי בארץ-ישראל, וסיבה אחת שקשורה למצב של בריטניה לאחר מלחמת העולם השנייה. (10 נקודות)
- ב. הצג את החלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947. הסבר איזה סעיף בהחלטה שימח את היהודים ואיזה סעיף הדאיג אותם. (15 נקודות)

12. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים של המאה ה-20

- א. הסבר שתי סיבות לעלייה למדינת ישראל בשנות החמישים והשישים: סיבה אחת לעלייה מארצות האסלאם, וסיבה אחת לעלייה מאירופה. (10 נקודות)
- ב. תאר את אירועי ואדי סאליב, והסבר שני קשיים של העולים שהובילו לאירועים אלה. (15 נקודות)

13. שינויים ביחס החברה הישראלית לזיכרון השואה

- א. מה היה משפט אייכמן? הסבר את השינוי שחל ביחס של החברה הישראלית למושג "גבורה" לאחר משפט אייכמן. (15 נקודות)
- ב. הסבר את ההשפעה של מלחמות ישראל על היחס של החברה הישראלית לניצולי השואה. (10 נקודות)

14. מלחמת ששת הימים / מלחמת יום הכיפורים

- בחר באחת מן המלחמות האלה: מלחמת ששת הימים (1967) או מלחמת יום הכיפורים (1973).
- א. מי היו הצדדים הלוחמים במלחמה שבחרת? מי מן הצדדים הופתע כאשר פרצה המלחמה? הסבר מדוע הוא הופתע. (12 נקודות)
- ב. הצג את התוצאות המיידיות של המלחמה שבחרת, והסבר כיצד השפיעו תוצאות אלה על התחושות (הרגשות) שהתעוררו בחברה הישראלית בעקבות המלחמה. (13 נקודות)

בהצלחה!